

nermi dall' esporre apprezzamenti personali. Escursioni nel campo puramente politico tanto meno ho voluto farne, essendo estranee al mio argomento. Ho solo cercato di narrare i fatti nel modo e nell'ordine cronologico con cui si sono svolti, attingendo alle fonti più sicure che potei consultare. Scopo quindi del presente libro è di informare semplicemente il lettore dei fatti che riguardano la Chiesa nella sua vita interna ed esterna». A to se višemanje vidi i iz samoga djela. Doduše u Premolijevoj se Historiji opažaju mnoge lakune. Ali tko pozna s kakvim se sve poteškoćama mora učenjak da bori, ako hoće da baš za najnoviju povijest sabere gradivo, tada će to g. piscu lasno oprostiti. No svakako je trebalo više akribije pri prepisivanju stranih imena i prezimena. Pisac poimence piše Roski, namjesto Rački te dosljedno Koroseck, namjesto Korošec i t. d. Drukčije se djelo ugodno čita, tim ugodnije, što se u njemu radi o prošlosti, koju smo i mi doživjeli a dijelom i proživjeli. Dr. Jelenić.

1. Kaplan Fahsel: *Die Überwindung des Pessimismus*. Eine Auseinandersetzung mit Schopenhauer. 6—10. Tausend. 1925. Herden & Co., Freiburg i. B. 8°, str. 86.

2. Id.: *Meine Vorträge*. 4.—7. Tausend. 1925. Herder, mala 8°, str. 35.

3. Id.: *Gespräche mit einem Gottlosen*. 1926. Herder. 8°, str. 214.

1. Prva je knjiga Fahselova pošla u svijet s popratnicom: »Kapelan je Fahsel prošao na svom putu do kršćanstva kroz školu Schopenhauerovu. Ovdje je njegovo razračunavanje s bivšim učiteljem«.

Izlaganja su zanimiva, ali bez naročitog dubljeg znanstvenog pogleda. Čitaju se lako, pa mogu da posluže kao neki priručni uvod u studij Schopenhauerovog filozofskog sistema, zapravo temeljne misli njegovog sustava.

2. U knjižici »Meine Vorträge« daje Fahsel popratne opaske k predavanjima iz filozofije, što ih je održavao u Berlinu. Iz niza predavanja vidi se, da su birana i sastavljena po jednom sistemu, a opaske k pojedinima pokazuju, da je autoru povijest filozofije temeljito poznata.

3. Knjiga »Gespräche mit einem Gottlosen« obrađuje već mnogoputa obradene probleme o vjeri, Bogu, milosti, grijehu, Crkvi i napretku, ali na originalan način. Autor se živo uživljava u poziciju bezvjerca i slobodno, neustrašivo slijedi njegov tok mišljenja, iznoseći ga kao poteškoću. Iz odgovora se, što ih kapelan daje na prigovore bezvjerca, razabire, da je gospodin kapelan u punoj mjeri u stanju, da da jedno obrazloženje najtežih problema religije i filozofije.

Pojedina obradena pitanja (ima ih svega 12) mogu vrlo lijepo poslužiti i kao materijal za predavanja među daštvom i inteligencijom.

Dr. A. Živković.

D. Dr. Josef Schmidlin: *Katholische Weltmission und deutsche Kultur*. Schriften zur deutschen Politik 10. Heft. Zweite unveränderte Auflage. Freiburg i. B. 1925.

Da je misijonsko djelovanje vrlo otežčano radi nacionalne propagande one države, čiji misijonari djeluju među azijskim i afričkim narodima, o tom nema sumnje. Države su, naročito velike, kao Engleska i Francuska, pa i Njemačka, vrlo dobro znale, zašto su potpoma-